

สมุลแว้ง

1. ชื่อสมุนไพร สมุลแว้ง (SAMUN LA WAENG)
2. ชื่อวิทยาศาสตร์ *Cinnamomum bejolghota* (Buc.-Ham.) Sweet ชื่อวงศ์ Lauraceae
3. ชื่ออื่น ขนุนมะแว้ง เขียวใหญ่ (ตรัง), จวงตง (หนองคาย), บริแว้ง (ระนอง), ผนแสนห้า (นครศรีธรรมราช), พะแว้ง โมงหอม ระแว้ง (ชลบุรี), มหาปราบ มหาปราบตัวผู้ (จันทบุรี), แล้งแว้ง (ปัตตานี), อบเชย (กรุงเทพฯ, อุดรดิตถ์)
4. ลักษณะทางพฤกษศาสตร์
ไม้ยืนต้นขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ สูง 7-25 เมตร เปลือกสีอมเทา
ใบ เป็นใบเดี่ยว ออกตรงข้ามหรือเยื้องกัน รูปขอบขนานแกมรี กว้าง 5-10 เซนติเมตร ยาว 15-30 เซนติเมตร ปลายใบมนหรือแหลม โคนใบแหลม ขอบใบเรียบ เนื้อใบหนาคล้ายแผ่นหนัง มีเส้นใบจากโคนใบ 3 เส้น ขึ้นไปจนถึงหรือเกือบถึงปลายใบ ด้านบนเกลี้ยง ด้านล่างสีออกนวล เส้นขน ก้านใบค่อนข้างยาว
ดอก ออกเป็นช่อใหญ่แบบแยกแขนงอยู่ใกล้ยอด มีขน ดอกย่อยมีขนาดเล็ก สีขาวอมเหลือง กลีบรวมนี้อาจติดทนจนเป็นผล เกสรเพศผู้มี 9 อัน เรียงเป็น 3 วง วงที่ 1 และวงที่ 2 อับเรณูหันหน้าเข้าข้างใน ก้านเกสรมีขน วงที่ 3 อับเรณูจะหันหน้าออกข้างนอก อับเรณูมี 4 พู มีต่อม 2 ต่อม อยู่ที่โคนก้าน
ผลรูปรีหรือค่อนข้างกลม ยาว 7-12 มิลลิเมตร อวบน้ำ
5. ส่วนที่ใช้ทำยา เปลือกต้น
6. สรรพคุณของแต่ละส่วนที่ใช้ทำยา เปลือกต้นรสหอมร้อนปรา้ แก้ลมวิงเวียนใจสั่น แก้พิษหวัด แก้กำเดา
7. รายงานการวิจัยปัจจุบัน ข้อมูลการศึกษาวิจัยพรีคลินิกพบว่า สมุลแว้งมีฤทธิ์ต้านเชื้อแบคทีเรีย และลดน้ำตาลในเลือด
8. สารสำคัญ เปลือกต้นมีน้ำมันที่มียูจินอล (eugenol)

9. แหล่งกำเนิด และกระจายพันธุ์

ในประเทศไทยพบขึ้นตามไหล่เขาในป่าดงดิบ พบในทุกภาคของประเทศไทย

10. พื้นที่เหมาะสมในการปลูกในประเทศไทย

- ลักษณะพื้นที่ ป่าดงดิบ ป่าดิบชื้น ป่าเบญจพรรณ
- ภาค ภาคตะวันออก ภาคใต้ (เทือกเขาบรรทัด)
- จังหวัด จันทบุรี ตราด สงขลา

11. การคัดเลือกพันธุ์ (พันธุ์ที่นิยมปลูกในประเทศไทย)

- พันธุ์ที่ใช้เป็นยา พันธุ์พื้นบ้านทั่วไป
- พันธุ์ที่ใช้เป็นอาหาร ไม่ใช่ทำเป็นอาหาร

12. การขยายพันธุ์

ขยายพันธุ์โดยใช้เมล็ด สมุลแว้งอายุ 7 – 10 ปี จะออกผลคล้ายผลลูกหว้า เมื่อสุกจะมีสีดำ เก็บเมล็ดมาแช่น้ำให้น้ำ แล้วล้างเอาเนื้อเยื่อออกเอาแต่เมล็ด นำล้างน้ำให้สะอาด แล้วตากแดดให้แห้ง นำไปเพาะในถุงเพาะชำได้เลย โดยผสมดินกับปุ๋ยคอก และมะพร้าวสับ เอาเมล็ดหยอดถุงละ 1 – 2 เมล็ด ประมาณ 30 – 45 วัน เมล็ดสมุลแว้งจะงอกเป็นต้นกล้า เพื่อรอการปลูกต่อไป

13. การปลูก/สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการปลูก

- ฤดูกาลเพาะปลูก ปลูกได้ทุกฤดูกาล แต่ต้องมีน้ำ จึงนิยมปลูกในฤดูฝนช่วงเดือนพฤษภาคม – กรกฎาคม
- การเตรียมดิน โดยการขุดหลุมเหมือนปลูกไม้ป่าทั่วไป ขุดหลุมกว้าง 50 เซนติเมตร ยาว 50 เซนติเมตร ลึก 50 เซนติเมตร รองก้นหลุมด้วยปุ๋ยคอก หรือปุ๋ยหมักก็ได้
- วิธีการปลูก เมื่อต้นกล้าของสมุลแว้งอายุ 8 – 12 เดือน พร้อมทั้งจะปลูกได้ นำลงปลูกในหลุมที่เตรียมไว้ โดยการปลูก แล้วกลบดินให้พูนโคนไว้ และปักไม้พุงต้นผูกเชือกให้เรียบร้อย รดน้ำให้ชุ่มชื้นอยู่เสมอ

14. การปฏิบัติดูแลรักษา

- การให้ปุ๋ย สมุลแว้งจะให้ปุ๋ยเมื่อรองก้นหลุมไว้แล้ว 1 ครั้ง จะให้อีกครั้งเมื่อปลูกได้ 6 เดือน หรือจะให้ปุ๋ยปีละ 2 ครั้ง พร้อมกับการพรวนดินและกำจัดวัชพืช
- การให้น้ำ สมุลแว้งเป็นพืชชอบความชุ่มชื้นอยู่เสมอ แต่ไม่ชอบน้ำท่วมขัง ถ้าถึงฤดูฝนปล่อยตามธรรมชาติได้ แต่ถ้าฝนขาดช่วงควรรดน้ำบ้างตามความเหมาะสม
- การกำจัดวัชพืช ควรทำพร้อมกับการพรวนดินและใส่ปุ๋ย
- การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู สมุลแว้งไม่มีโรคและแมลงรบกวนเท่าไรนัก จึงไม่จำเป็นต้องใช้สารเคมีฉีดพ่น

15. การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังเก็บเกี่ยว

- ฤดูกาลการเก็บเกี่ยว เก็บเกี่ยวได้ทุกฤดูกาล สมุลแว้งอายุ 8 – 10 ปี จะใช้เปลือกทำยาได้ดี
- วิธีการเก็บเกี่ยว โดยการตัดกิ่งใหญ่ ๆ หรือตัดครึ่งต้น เพื่อให้แตกเป็นต้นใหม่ได้ แล้วตัดเป็นท่อน ๆ พร้อมส่งแปรรูปต่อไป
- การแปรรูปหลังการเก็บเกี่ยว เมื่อได้ท่อนสมุลแว้งมาแล้ว นำมาตากเปลือกออกแล้วตัดเป็นท่อนสั้น ๆ ประมาณ 5 – 10 เซนติเมตร นำไปตากแดดประมาณ 7 – 10 วัน จนแห้ง และนำไปอบอีกครั้งจนแห้งสนิท
- การบรรจุและการเก็บรักษา เมื่อได้เปลือกสมุลแว้งแห้งมาแล้ว นำบรรจุกระสอบโปร่ง ๆ หรือถุงปุ๋ยสะอาดส่งจำหน่ายต่อไป หรือเก็บไว้ในห้องที่มีอากาศถ่ายเทได้ดี

16. การจำหน่าย

เปลือกต้นสมุลแว้งแห้ง ราคา กิโลกรัมละ 80-100 บาท